

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 6 september 2021

Datum GS-besluit : 9 november 2021

Vragen nr. 89

Vragen van **dhr. J.P. Hollebeek** en **dhr. Ing. F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren) over de uitspraak van de Raad van State omtrent bestemmingsplan Zandzoom.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 6 september 2021 door de leden van Provinciale Staten, **dhr. J.P. Hollebeek** en **dhr. Ing. F.A.S. Zoon** (Partij voor de Dieren), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De Raad van State heeft op woensdag 1 september jl. het bestemmingsplan 'Zandzoom 2019' van de gemeente Heiloo vernietigd, inclusief bijbehorende stikstofberekeningen. Met het vernietigen van het onderhavige bestemmingsplan is ook de beoogde grondslag voor de afslag A9-Heiloo vervallen.

Dit bestemmingsplan moest het planologisch mogelijk maken om woningbouw te realiseren in het gebied tussen de woonkernen van Heiloo en Limmen.

Tot nu toe is altijd de cirkelredenering gevoerd dat voor de woningbouw de afslag A9-Heiloo nodig is, en dat de woningbouw nodig is voor medefinanciering van de afslag A9-Heiloo. Door de rechtelijke uitspraak is hierin een kanteling gekomen: doordat de woningbouw voorlopig niet doorgaat, is er geen noodzaak voor de afslag A9-Heiloo en levert de woningbouw ook niet de benodigde financiën hiervoor; en tegelijkertijd zijn de kosten voor de afslag A9-Boekelermeer te hoog.

Volgens GS zijn de plannen van de afslag A9-Heiloo en woningbouw Zandzoom niet gekoppeld, zie antwoorden op vragen SP 62-2020. De Raad van State oordeelt echter dat deze koppeling er wel is. In de uitspraak wordt duidelijk, gelet op de verkeersplannen en maatregelen, dat altijd uitgegaan is van een tijdige aansluiting op de A9.

De planning van het project afslag A9-Heiloo kent al uitstel-op-uitstel. De noodzaak van de afslag lag voor een belangrijk deel in de woningbouw van Heiloo.

De hoogste bestuursrechter oordeelt onder andere dat:

- in het verkeersonderzoek ten onrechte is uitgegaan van de aansluiting A9-Heiloo. Het bestemmingsplan aansluiting A9-Heiloo is eerder immers vernietigd (stikstof) en er is nog geen nieuw bestemmingsplan vastgesteld;

- de stikstofberekeningen meerdere gebreken kennen;
- en het bestemmingsplan in strijd is met artikel 15 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV): toetsing aan de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie.

INLEIDING ANTWOORDEN

Project Aansluiting A9 bij Heiloo

Een projectteam van de provincie Noord-Holland werkt samen met de gemeenten Heiloo, Castricum en Alkmaar aan de totstandkoming van een aansluiting op de A9 bij Heiloo.

De nieuwe aansluiting op de A9 bij Heiloo is onderdeel van de Overeenkomst Nieuwe Strandwal waarin ook afspraken zijn gemaakt over woningbouw en groenprojecten. De aansluiting draagt bij aan een goede afwikkeling van het (extra) verkeer vanuit Zuiderloo en Zandzoom en de ontwikkeling en zuidelijke ontsluiting van het bedrijventerrein Boekelermeer. Om de aansluiting mogelijk te maken, moet een bestemmingsplanprocedure worden doorlopen bij zowel gemeente Heiloo als Castricum. Het eerste bestemmingsplan voldeed nog niet aan de nieuwe stikstofeisen en is vernietigd. Begin 2021 is een nieuw ontwerp-bestemmingsplan voor de aansluiting op de A9 in procedure is gebracht. Hierop zijn zienswijzen ingediend. Het is nog niet bekend wanneer de gemeenteraden van Heiloo en Castricum het bestemmingsplan en de zienswijzen behandelen. Dit heeft te maken met bestemmingsplan Zandzoom. Begin september 2021 heeft de Raad van State dat bestemmingsplan Zandzoom vernietigd. De gemeenten onderzoeken momenteel wat de gevolgen van deze uitspraak kunnen zijn voor de Aansluiting A9.

Meer informatie over het project vindt u op [de provinciale website](#).

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Betekent de uitspraak van de Raad van State dat er een gat in de financiering van de afslag A9-Heiloo is ontstaan?

Antwoord 1:

De provincie heeft geen budgetverantwoordelijkheid bij de aansluiting A9 – Heiloo. De provincie verricht een dienst voor de lokale partners en brengt alle projectkosten in rekening bij de gemeente Heiloo. De impact van de uitspraak van de Raad van State op de financiering van de afslag A9-Heiloo wordt in kaart gebracht door de projectpartners.

De provincie heeft op 18 december 2017 een subsidie verleent aan de gemeente Heiloo voor een bedrag van € 12.679.000,-, op prijspeil 2017. Deze bijdrage wordt niet aangepast vanwege verdragingskosten.

Vraag 2:

Betekent de uitspraak van de Raad van State dat er nu minder noodzaak is voor de aanleg van de afslag A9-Heiloo?

Antwoord 2:

De Raad van State heeft geen uitspraak gedaan over nut of noodzaak van de aansluiting. De gemeenten onderzoeken momenteel hoe de projecten Zandzoom, Aansluiting A9 en Vennewaterweg elkaar beïnvloeden.

Vraag 3:

Is het College van Gedeputeerde Staten van mening dat de haalbaarheid van de plannen voor de afslag A9-Heiloo door de uitspraak van de Raad van State onder druk is komen te staan?

Antwoord 3:

De bestemmingsplanprocedure voor de aansluiting A9-Heiloo is door de gemeenten Heiloo en Castricum tijdelijk aangehouden om de effecten van de uitspraak van de Raad van State op het bestemmingsplan van Zandzoom te onderzoeken. Op basis van dat onderzoek besluiten de gemeenten over de vervolgstappen.

Vraag 4:

Begin 2019 zijn alle bomen gekapt voor de aanleg van de afslag. Daarmee zijn mogelijk ook broed- en schuilplaatsen voor dieren verdwenen. Kunnen GS achteraf zeggen, ruim 2,5 jaar later, dat deze kap te voorbarig is geweest?

Antwoord 4:

Vanwege de stikstofproblematiek is het eerste bestemmingsplan voor de Aansluiting A9 onverwacht vernietigd. De bomenkap is overigens zeer zorgvuldig uitgevoerd waarbij ook de toen bestaande broed- en schuilplaatsen onderzocht zijn en waar nodig maatregelen zijn getroffen voor bescherming van de dieren.

Vraag 5:

Onderschrijven GS dat ingrijpende onomkeerbare ingrepen, zoals bomenkap en het verwijderen van struiken, voortaan pas kunnen plaatsvinden als plannen definitief zijn?

Antwoord 5:

Het besluit om bomen te kappen of struiken te verwijderen nemen wij altijd zeer zorgvuldig. De planning van projecten hangt vaak nauw samen met de planningen van andere projecten, o.a. vanwege de beschikbaarheid van omleidingsroutes. Daarnaast moeten wij rekening houden met de activiteiten van de aanwezige dieren. Per project wordt zo een afweging gemaakt om het geschikte moment voor (voorbereidende) activiteiten zoals bomenkap te bepalen.

Vraag 6:

Op antwoorden op vragen van de SP 2020-62 schreven GS dat "Zandzoom is juridisch-planologisch niet gekoppeld aan de op-en-afrit op de A9". In de uitspraak wordt duidelijk, gelet op de verkeersplannen en maatregelen, dat altijd uitgegaan is van een tijdige aansluiting op de A9 en dat die koppeling er nu door de uitspraak van de Raad van State juridisch is.

Staan GS nog steeds achter de beantwoording van antwoord 6 van de schriftelijke vragen 2020-62? Zo nee, wat is er veranderd en wat zou het antwoord nu zijn?

Antwoord 6:

De woningbouw op Zandzoom en de Aansluiting op de A9 worden in aparte bestemmingsplannen mogelijk gemaakt. Dat maakt dat er juridisch-planologisch geen koppeling is tussen de projecten. Zoals wij ook in de door u aangehaalde vragen hebben geantwoord brengt de bouw van extra woningen wel extra verkeer met zich mee. Een afslag draagt bij aan een goede afwikkeling van het (extra) verkeer van en naar met name Haarlem/Zaanstad/Amsterdam.

Vraag 7:

Er zijn nogal een hoop gebreken in het eerste en tweede stikstofonderzoek voor het bestemmingsplan Zandzoom volgens de Raad van State.

- a. Is er provinciale bijstand verleend met het totstandkoming van deze berekeningen?
- b. Welke gevolgen hebben de ondeugdelijke stikstofonderzoeken voor de Zandzoom voor de stikstof berekeningen voor de aansluiting A9 bij Heiloo?
- c. Toetsen GS bestemmingsplannen consequent op de Wet natuurbescherming/stikstof, en zeker waar sprake is van grote bouwplannen?
- d. Hebben GS ingestemd met het onderhavige bestemmingsplan, inclusief ondeugdelijke onderbouwing stikstof, of hebben GS ingegrepen?

Antwoord 7:

a. Nee.

b. Geen. Voor elk project worden op zichzelf staande berekeningen gemaakt met behulp van het op grond van artikel 2.1 van de Regeling natuurbescherming landelijk voorgeschreven rekensysteem AERIUS Calculator. Een mogelijke relatie tussen beide berekeningen kan zijn in de

beoordeling van cumulatieve effecten. Kortgezegd als voor de A9 een effect wordt berekend dan moet bij de vaststelling van een plan of bij verlenen van een vergunning voor de A9 worden gekeken naar andere plannen en projecten die wel zijn vastgesteld (en niet vernietigd) maar nog niet zijn uitgevoerd. Dit vloeit voort uit artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming. Afhankelijk van het tijdsplan van de A9 ten opzichte van het tijdsplan voor Zandzoom kan een nieuwe berekening bij een nieuw besluit voor Zandzoom op die manier een rol spelen bij de beoordeling van een plan of vergunning voor de aansluiting op de A9. Dit is echter onderdeel van de voorgescreven manier van beoordelen, niet direct het gevolg van de uitspraak over bestemmingsplan Zandzoom.

c. Nee. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor hun bestemmingsplannen. De provincie is verantwoordelijk voor de projecttoets (artikel 2.7 lid 2 van de Wnb) en is betrokken bij het vooroverleg i.h.k.v. de bestemmingsplanprocedure.

De Wet Natuurbescherming (Wnb) kent voor wat betreft de bescherming van Natura2000 gebieden (bij stikstofeffecten gaat het om de effecten op Natura2000 gebieden) twee verschillende toetsen: de plantoets (artikel 2.7 lid 1 van de Wnb) en de genoemde projecttoets (

De plantoets is een beoordeling van de effecten die het plan heeft op Natura2000 gebieden. Bij een bestemmingsplan wordt deze beoordeling gevoegd bij de plantoelichting (met bijlagen) bij het bestemmingsplan. De plantoets moet door hetzelfde bevoegd gezag dat bevoegd is het plan vast te stellen worden uitgevoerd. Dit regelt artikel 2.7 lid 1 van de Wnb. Bij bestemmingsplannen is het bevoegd gezag voor de plantoets de gemeenteraad. GS hebben hier geen rol in. Voor de projecttoets is GS wel het bevoegd gezag. Dit regelt artikel 2.7 lid 2 van de Wnb. De projecttoets is de beoordeling voor de uitvoering van een concreet initiatief. Dit is de vergunningbeoordeling (mondt uit in vergunning/ weigering).

Wellicht ten overvloede merken wij op dat voor één ontwikkeling beide toetsen aan de orde kunnen zijn. Zoals in het geval van Zandzoom: er moet voor het bestemmingsplan de plantoets door de gemeenteraad worden uitgevoerd en voor de daadwerkelijke verwezelijking van het initiatief moet een vergunning bij GS worden gevraagd. Dit kan in tijd samenvallen maar ook in tijd uiteen lopen.

d. Nee, zoals we onder c. reeds uiteen hebben gezet hebben wij hier geen rol in.

Vraag 8:

Eén van de gebreken is dat een aantal activiteiten (sloop van kassen, beëindiging bollenteelt) niet voldoet aan de voorwaarden om in het kader van de interne saldering mee te nemen in de referentiesituatie.

Zien GS er strikt op toe dat gemeenten de salderingsregels correct naleven? Zo ja, waarom moet een rechter hierop wijzen?

Antwoord 8:

Er is geen rol voor GS weggelegd om toe te zien op naleving van salderingsregels in het kader van het bestemmingsplan. In het kader van ruimtelijke ordening wordt op hoofdlijnen getoetst en niet specifiek op onderdelen zoals natuur.

GS hebben uiteraard in het kader van vergunningverlening wel een belangrijke rol in de naleving van de salderingsregels

Vraag 9:

Een bouwplan ligt gedeeltelijk buiten bestaand stedelijk gebied (RvS uitspraak, overweging 33.4). Klopt het dat GS hebben ingestemd met deze buitenstedelijke bebouwing? Zo ja, met welke grondslag heeft dit plaatsgevonden?

Antwoord 9:

GS hebben inzake het bestemmingsplan Zandzoom geen instemmingsbevoegdheid. Het betreft een gemeentelijk besluit. Daarbij moet de gemeente onder andere voldoen aan de geldende provinciale verordening. Dit is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. GS zijn wel in de bestemmingsplanprocedure betrokken in het kader van het bestuurlijk vooroverleg. De toelichting bij het bestemmingsplan bevat een weergave van de overlegreactie en de beantwoording daarvan.

Vraag 10:

Het project afslag A9-Heiloo kent op dit moment alleen maar verliezers. De kosten blijven maar oplopen. De natuur heeft er onder te lijden. Er worden geen sociale woningen gebouwd in gekoppelde projecten. Zijn GS voornemens om een onderzoek te starten naar wat hiertoe geleid heeft en hoe dit voortaan voorkomen kan worden?

Antwoord 10:

Er is een regionale afspraak om bij woningbouw 30% sociale woningen te realiseren. In welk woningbouwproject de sociale woningen gebouwd worden is aan de gemeenten. In de uitspraak van de Raad van State zijn de bezwaren aangaande de aantallen ongegrond verklaard. Op grond van het voorgaande ziet GS geen aanleiding tot starten van onderzoek.